

Tillstånd till produktion av kalkprodukter, Rättviks kommun

Anläggning:	Rättviks kalkverk
Fastighet/Kommun:	Gärdebyn 28:16 / Rättviks kommun
Koordinater:	N 6752250 / E 509058 (SWEREF 99)
Prövningsgrund:	26.90 (B) Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 12 500 ton kalk per kalenderår,
Övrigt:	39.90 (C) Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol per kalenderår enligt miljöprövningsförordningen (2013:251)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen ger med stöd av 9 kap miljöbalken SMA Mineral AB (556206-3874) tillstånd till framställning av kalkprodukter på fastigheten Gärdebyn 28:16 i Rättviks kommun.

Tillståndet gäller för produktion per kalenderår av

- 140 000 ton bränd kalk och dolomit
- 30 000 ton släckt kalk
- 100 000 ton karbonatstensprodukter
- 25 000 ton kolpulver för externt bruk

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljöprövningsdelegationen ger med stöd av 1 kap 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250) dispens från begränsningsvärdet i gällande BAT-slutsats (Nr 42 i BAT-slutsatser gällande produktion av kalk, cement och magnesiumoxid) angående punktutsläpp av stoft från våtskrubber, samt anger att följande begränsningsvärde istället ska gälla för utsläpp av stoft från hydratverkets skrubber. Utsläpp av stoft får uppgå till högst 50 mg/m³ vid varje mättillfälle. Denna dispens gäller till och med den 31 juni 2019.

Miljöprövningsdelegationen ger med stöd av 1 kap 16 § industriutsläpps-förordningen bolaget dispens från begränsningsvärdet i gällande BAT-slutsats (Nr 43 i BAT-slutsatser gällande produktion av kalk, cement och magnesiumoxid) angående stoftutsläpp i rökgaser från ugnens förbränningsprocesser vid linje 2, samt anger att följande begränsningsvärde ska gälla för utsläpp av stoft från linje 2. Utsläpp av stoft får som dygnsmedelvärde uppgå till högst 8 mg/Nm³ torr gas vid aktuell syrgashalt. Denna dispens gäller till och med att det begränsningsvärde dispensen avser har ersatts med en ny BAT-slutsats.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Utsläpp av stoft till luft från produktionslinje 3 och 4 får inte överstiga 10 mg/Nm³ torr gas vid 11 % syrehalt i rökgasen räknat som dygnsmedelvärde och årsmedelvärde. Villkoret är uppfyllt om årsmedelvärdet och 83% av dygnsmedelvärderna under ett kalenderår innehåller begränsningsvärdet.
3. Utsläpp till luft från linje 2, 3 och 4 får som dygnsmedelvärde och årsmedelvärde inte överstiga följande, räknat som torr gas vid 11 % syrehalt:
 - a. NO_x-emissionen får uppgå till högst 800 mg/Nm³
 - b. SO₂-emissionen får uppgå till högst 400 mg/Nm³

Villkoret är uppfyllt om årsmedelvärdet och 83% av dygnsmedelvärderna under ett kalenderår innehåller begränsningsvärdet.

4. Mätning av stoft, NO_x, SO₂, TOC och HCl från filter i linje 2, 3 och 4 ska ske med semikontinuerlig mätning samt periodiska mätningar en gång per år.
5. Emissionen av stoft från textila filter för dammande verksamheter, andra än de från ugnens förbränningsprocesser, får inte överstiga 10 mg/Nm³ torr gas vid aktuell syrgashalt. Stoftutsläppen ska mätas minst en gång per år.

6. Huvudbränslet ska utgöras av stenkol. Eldningsolja med en svavelhalt på maximalt 0,5% får användas vid uppstart och som reservbränsle, t ex för underhåll och reparation av kolmalningsanläggningen.
7. Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som begränsningsvärde utomhus vid bostäder än:

Vardagar kl 07-18	50 dB(A)
Nattetid kl 22-07	40 dB(A)
Övrig tid	45 dB(A)

Den momentana ljudnivån nattetid får som begränsningsvärde högst uppgå till 55 dB(A) vid bostäder.

Angivna värden ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Kontrollen ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller på tillsynsmyndighetens begäran.

8. Flytande kemiska produkter och farligt avfall ska lagras på ogenomsläpplig och invallad yta som är skyddad från nederbörd.
9. Verksamheten ska bedrivas på ett sådant sätt att damning och diffusa stoftutsläpp minimeras.

Tillsynsmyndigheten ges rätt att vid behov föreskriva ytterligare villkor i syfte att minska damning och diffusa stoftutsläpp. (Delegation)

10. Om verksamheten helt eller delvis upphör ska bolaget senast sex månader innan avveckling påbörjas ge in en plan för godkännande till tillsynsmyndigheten avseende omhändertagande av lagrade kemiska produkter och avfall samt efterbehandling av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till. (Delegation)

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 19 kap 5 § och 22 kap 25 § miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor eller lämna sitt godkännande enligt följande.

- Åtgärder för att minimera damning och diffusa stoftutsläpp (villkor 9).
- Godkänna plan för avveckling av verksamheten (villkor 10).

Uppskjutna frågor

Med stöd av 19 kap 5 § och 22 kap 27 § miljöbalken skjuter miljöprövningsdelegationen upp avgörandet av slutliga villkor avseende följande frågor. Bolaget ska för att skapa ett tillräckligt underlag för bedömningen av slutliga villkor under provotiden genomföra följande utredningar.

U1 – Bolaget ska utreda och redovisa möjliga åtgärder för att minimera halterna HCl, CO och TOC från linje 2, 3 och 4. Redovisningen ska inkludera kostnader för olika åtgärder och det ska framgå vilka slutliga villkor som är möjliga att innehålla.

Under provotiden och till dess att miljöprövningsdelegationen har beslutat annat ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

P1 - Utsläpp till luft från filter i linje 2, 3 och 4 får inte överstiga följande värden som riktvärden och dygnsmedelvärden, räknat som torr gas vid 11 % syrehalt.

- CO-emissionen får uppgå till högst 1300 mg/Nm³
- TOC-emissionen får uppgå till högst 150 mg/Nm³
- HCl- emissionen får uppgå till högst 35 mg/Nm³

U2 - Bolaget ska utreda och redovisa tekniska och ekonomiska förutsättningar för att innehålla BAT-villkoret för stoft på <20 mg/Nm³ som dygnsmedelvärde från hydratverkets skrubber. Mätning ska ske vid minst sex tillfällen och med två mätningar per tillfälle.

U3 - Bolaget ska utreda och redovisa påverkan på mark och grundvatten till följd av utsläpp av dag- och spillvatten. Redovisningen ska innefatta följande:

- En beskrivning av hur spillvatten från verkstaden respektive uppsamlat dagvatten renas innan utsläpp innehållande en redogörelse för utformningen av infiltrationsanläggningen respektive stenkistan

samt oljeavskiljarens funktion, dimensionering och maximala belastning. Redovisningen ska ske med hjälp av text, ritning och skalenlig karta.

- Mark- och grundvattenförhållanden vid utsläppspunkterna.
- Resultat från provtagning av dag- och spillvatten innan utsläpp till mark. Proverna ska tas vid minst fem olika tillfällen och analyseras avseende pH, kolväten/olja och metaller.
- En bedömning av påverkan på mark och grundvatten utifrån resultat från utredning och provtagning.
- Möjliga alternativ till nuvarande hantering av dag- och spillvatten, inklusive kostnad.

U4 – Bolaget ska utreda och redovisa möjliga åtgärder för att minimera halterna dioxiner, furaner, tallium (Tl), kadmiumföreningar (Cd) kvicksilverföreningar (Hg), arsenik (As), antimon (Sb), bly (Pb), krom (Cr), kobolt (Co), koppar (Cu), mangan (Mn), nickel (Ni) och vanadin (V). Redovisningen ska inkludera kostnader för olika åtgärder och det ska framgå vilka slutliga villkor som är möjliga att innehålla. Mätning ska ske vid minst sex tillfällen.

Utredningarna med förslag till slutliga villkor och eventuella åtgärder som en följd av utredningarna ska lämnas till miljöprövningsdelegationen senast den 31 december 2018. Därefter kommer miljöprövningsdelegationen att besluta om slutliga villkor i dessa delar.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast den 1 april 2017 då tidigare tillstånd löper ut.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 19 kap 5 § och 22 kap 28 § miljöbalken att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) att beslutet i detta ärende ska delges genom kungörelse. Se vidare information i bilaga 1.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Ansökan föränsleds av att nuvarande tillstånd löper ut den 31 mars 2017. Inga produktionsökningar eller omfattande förändringar planeras.

Tidigare tillståndsbeslut

Miljöprövningsdelegationen lämnade den 12 maj 2011 SMA Svenska Mineral AB tillstånd till fortsatt framställning av kalkprodukter vid anläggningen på fastigheten Gärdebyn 28:16 i Rättviks kommun i samma omfattning som i föreliggande ansökan. Miljöprövningsdelegationen fastställde slutliga villkor för utsläpp till luft från anläggningen den 24 februari 2014.

Samråd

Den 11 juni 2015 höll bolaget samråd med representanter från Länsstyrelsen i Dalarnas län, Rättviks kommun och Dala vatten- och avfall. Samma dag höll bolaget samråd med allmänheten och närboende.

Information till allmänheten om planerad miljöprovning samt inbjudan till muntligt och skriftligt samråd publicerades i Dala-Demokraten, Falukuriren, Borlänge tidning, Nya Ludvika tidning, Södra Dalarnas tidning och i annonsbladet Rättviksnytt. Särskild inbjudan skickades till fastighetsägare inom ca en kilometers radie från verksamheten ca två veckor innan samrådsmötet.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till miljöprövningsdelegationen den 23 mars 2016. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i Post- och Inrikes Tidningar, Dala Demokraten samt Dalarnas Tidningar utom Mora Tidning i december 2016. Ansökan remitterades till Naturvårdsverket, Dala Vatten och Avfall AB, Länsstyrelsen i Dalarnas län i egenskap av tillsynsmyndighet samt

Miljö- och byggnadsnämnden och Räddningstjänsten i Rättviks kommun. Handlingarna har hållits tillgängliga för allmänheten hos aktförvararen, Kommunkansliet i Rättvik. Yttranden har kommit in från länsstyrelsens tillsynsfunktion, Miljö- och byggnadsnämnden i Rättvik, Dala Vatten och Avfall AB samt Räddningsavdelningen i Rättviks Kommun. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Ansökan

Yrkanden

SMA Mineral ansöker om tillstånd enligt miljöbalken för verksamheten på fastigheten Gärdebyn 28:16 i Rättviks kommun, för produktion av bränd kalk och bränd dolomit, släckt kalk och karbonatstensprodukter samt produktion av kolpulver för kalkverkets hela behov av bränsle och även för leveranser till intressenter. Bolaget ansöker om en årlig produktion av högst 140 000 ton bränd kalk och bränd dolomit, 30 000 ton släckt kalk och 100 000 ton karbonatstensprodukter. Årliga leveranser av kolpulver för intressenter utanför Rättviks kalkverk får uppgå till maximalt 25 000 ton.

SMA yrkar att miljöprövningsdelegationen förordnar att tillståndet får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft.

Bolaget yrkar även om att den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.

Åtaganden

Ljudnivåmätning ska ske om klagomål om buller framförs från närboende efter anmodan av tillsynsmyndigheten. SMA Mineral AB avser att hålla eventuella bulleremissioner på så låg nivå det är möjligt. Skulle besvär uppstå kommer åtgärder vidtas i den mån det är rimligt.

Om klagomål på oangenäm lukt inkommer, kommer bolaget att undersöka de åtgärder som kan anses rimliga för att eliminera problemet.

Förslag till villkor

SMA Mineral AB föreslår att följande villkor ska gälla för sökt verksamhet:

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten i huvudsak bedrivas i enlighet med vad bolaget angivit i denna ansökan eller i övrigt åtagit sig.
2. Utsläpp till luft från filter i linje 2, 3 och 4 får inte överstiga följande värden som gäller som begränsningsvärden* uttryckta som dygnsmedelvärden om inte annat anges. Mätning sker med semikontinuerlig mätning av rökgasernas sammansättning samt periodiska mätningar 1 gång/år.

- Stoffemissionen från filter i linje 2 (stort textilfilter ofta benämnt råstensfilter) får inte överstiga 10 mg/Nm³ tg (vid aktuell syrehalt).
- Stoffemissionen linje 3 och 4 får inte överstiga 10 mg/Nm³ tg vid 11 % O₂.
- NO_x-emissionen får inte överstiga 800 mg/Nm³ tg vid 11 % O₂.
- SO₂-emissionen får inte överstiga 400 mg/Nm³ tg vid 11 % O₂.
- HCl-emissionen får inte överstiga 50 mg/N m³ tg vid 11 % O₂.

Följande villkor gäller som begränsningsvärde* vid mätning en gång per år och linje:

- Emissionen av dioxiner och furaner får inte överstiga 0,1 ng/Nm³ tg vid 11 % O₂.
- Emissionen av summa tallium (Tl) och kadmiumföreningar (Cd) får inte överstiga 0,05 mg/Nm³ tg vid 11 % O₂.
- Emissionen av kvicksilverföreningar (Hg) får inte överstiga 0,05 mg/Nm³ tg vid 11 % O₂.
- Emissionen av summa arsenik (As), antimon (Sb), bly (Pb), krom (Cr), kobolt (Co), koppar (Cu), mangan (Mn), nickel (Ni) och vanadin (V) får inte överstiga 0,5 mg/Nm³ tg vid 11 % O₂.
- Emissionen av stoft från övriga filter – processfilter i kolanläggning, ventilationsfilter kalksortering och kolanläggning, hydratverkets filter från vindsikt – får inte överstiga 10 mg/N m³ vg.
- Emissionen av stoft från hydratverkets skrubber får inte överstiga 50 mg/m³ vg. Begränsningsvärdet för skrubbern gäller som utredningsvillkor till dess att prövningsmyndighet beslutar annat. Bolaget ska senast den 31 december 2018 lämna en utökad redovisning till

miljöprövningsdelegationen avseende tekniska och ekonomiska möjligheter att innehålla begränsningsvärde enligt BAT-slutsats 1.3.6.2, våtskrubber/kalksläckningsutrusning.

3. Anläggningens huvudbränsle utgörs av stenkol. Vid kalkugnarna används även tjockolja eller produktifierad spillolja vid behov, t ex i samband med uppstart, haveri i kolmalningsanläggning, eller av annat skäl, t ex ekonomi och resurseffektivitet.
4. Buller från verksamheten ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå som begränsningsvärde utomhus vid bostäder än:

Vardagar kl 07-18	50 dB(A)
Nattetid kl 22-07	40 dB(A)
Övrig tid	45 dB(A)

Den momentana ljudnivån nattetid får som begränsningsvärde högst uppgå till 55 dB(A) vid bostäder.

5. Installerade oljeavskiljare på området omfattas av bolagets system för förebyggande underhåll, anläggningarna ska besiktigas och installerat larm (hög oljenivå) funktionsprövas 1 ggr/ 3 månader.
6. Förvaring av kemiska produkter och farligt avfall ska ske på tät, invallad yta under tak/nederbördsskydd.
7. Hantering av kemiska produkter och farligt avfall ska ske så att utsläpp till mark, vatten och luft motverkas. Vid risk för spill ska hantering ske på tät yta så att spridning till mark och vatten förhindras. Spill från hantering av farligt avfall ska omgående samlas upp och tas omhand som farligt avfall. Anmälan ska ske till tillsynsmyndigheten vid dessa tillfällen
8. Kontinuerligt arbete för att minska den diffusa damningen från området ska ske. Om problem med damning eller lukt skulle uppkomma ska åtgärder vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten.
9. Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör ska detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten. Kemiska produkter och farligt avfall ska då tas om hand. Bolaget ska vidare i samråd med tillsynsmyndigheten undersöka om det finns förorenade områden.

* Villkor avseende en parameters dygnsmedelvärden anses uppfyllt när minst 83 % av dygn i drift under ett kalenderår innehåller begränsningsvärdet. Anmälan ska lämnas till tillsynsmyndigheten i det fall färre än 83 % av produktionslinjens dygnsmedelvärden under kalenderåret uppfyller begränsningsvärdet.

* Överskridande av begränsningsvärde vid periodisk besiktning ska anmälas till tillsynsmyndigheten.

I andra hand yrkas i fråga om koloxid att nytt villkor för utsläpp av koloxid sätts till 1700 mg/Nm³ vid 11 % O₂ som dygnsmedelvärde.

I tredje hand yrkas i fråga om oljebaserade bränslen att villkoret 3 ovan kompletteras med att "Oljebaserade bränslen får innehålla maximalt 1 % svavel."

Ansökan om dispens från begränsningsvärden

Bolaget ansöker om dispens från BAT 42 i fråga om hydratverkets skrubber och yrkar istället att stoftemissionen från skrubbern inte får överstiga 50 mg/m³ våt gas. Som grund åberopar bolaget att det med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper skulle medföra oproportionerligt höga kostnader, jämfört med miljönyttan, att följa begränsningsvärdet.

Bolaget ansöker i fråga om linje 2 om dispens från BAT 43 och yrkar istället att stoftemissionen inte får överstiga 10 mg/Nm³ torr gas vid aktuell syrehalt. Som grund åberopar bolaget att det med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper skulle medföra oproportionerligt höga kostnader, jämfört med miljönyttan, att bygga om anläggningen på ett sätt som separerar rökgaser från ventilationsluft.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Av ansökningshandlingarna framgår bland annat följande:

Rättviks kalkverk har producerat kalk på platsen sedan mitten av 50-talet. Anläggningen producerar bränd och släckt kalk, bränd dolomit samt kalkstensprodukter.

Lokalisering och planförhållanden

Verksamheten ligger på fastigheten Gärdebyn 28:16, strax norr om Rättviks tätort i Rättviks kommun.

Det finns ingen detaljplan eller fördjupad översiktsplan som inkluderar fastigheten. Nuvarande och planerad verksamhet strider inte mot gällande översiktsplan.

Nuvarande verksamhet

Tidsbegränsat tillstånd finns för produktion av 140 000 ton bränd kalk och dolomit, 30 000 ton släckt kalk samt 100 000 ton karbonatstensprodukter per år.

Kalkstensförsörjningen sker med lastbilar från Jutjärnsbrottet, beläget ca 1,5 mil norr om kalkverket, samt genom inköp av dolomitsten från extern leverantör. Råvaran kommer in med lastbil med släp och tippas i inlastningsfickor för att sedan transporteras på band för siktning och sortering till fraktioner mellan 0-70 mm.

Det finns fyra produktionslinjer, en är avställd, tre linjer är i drift där bränning av kalk/dolomit sker i roterugnar som eldas med kolpulver. I ugnarna möter stenråvara rökgaser från bränslet under det att stenråvara, och i utloppsänden produkt tumlas i den roterande ugnskroppen. Kalcineringsreaktionen ($\text{CaCO}_3 + \text{värme} \rightarrow \text{CaO} + \text{CO}_2$) sker med ökande reaktionshastighet vid temperaturer överstigande ca 900 C °. I Rättviks kalkverk är produktens temperatur drygt 1200 C ° vid utloppet ur kalkugnen.

Rökgaserna används för torkning av inkommande stenråvara och för torkning av stenkol i samband med malning till kolpulver. Därtill kommer att varmluft från ugnshallen används för att värma andra anläggningsdelar, t ex kol i kolfickor.

Den heta produkten kyls i kalkkylare i utloppet från kalkugnen, där förvärmning av förbränningsluft sker för ökad bränsleeffektivitet.

Bränslet till kalkugnarna är i normalfallet stenkol och tjock eldningsolja används som uppstartsbränsle och vid driftstopp i kolkvarnen.

För produktion av släckt kalk finns en kalkhydratiseringsanläggning med en årskapacitet på ca 30 000 ton. I hydratverket släcks bränd kalk med vatten och bildar släckt kalk (kalciumhydroxid, $\text{Ca}(\text{OH})_2$). Bränd kalk upptar under reaktionen en del av vattnet och värme utvecklas, vilket resulterar i att viss del av vattnet avgår till luft som vattenånga.

Slutprodukten transporteras för lagring i silos, varifrån utlastning sker till flak- och bulkbilar, även förpackning i storsäck förekommer.

Till följd av verksamheten på kalkverket uppstår utsläpp av stoft, svaveldioxid (SO₂), kväveoxider (NO_x), koldioxid (CO₂) och kolväteföreningar till luft. Rökgas- och stoftrening sker via elfilter eller våt-torr rökgasrening innan slutrening sker med textilfilter. Hela anläggningen är dammkapslad med utsug till textilfilter. Stoft från filter används idag för fyllnad av Osmundsbergsbrottet.

Utsläpp av stoft i rökgaserna från kalkugnarna övervakas kontinuerligt med mätning av halt stoft i rökgaskanalerna. Utsläpp av CO, TOC, NO_x, SO₂ och HCl mäts semikontinuerligt. Semikontinuerlig mätning innebär att mätningen av rökgaserna från de tre kalkugnarna fördelas cykliskt i tid på så vis att ca 1/3-del av FTIR-instrumentets tillgängliga mättid fördelas på var kalkugn, dvs i perioder om totalt 15-18 min/timme och kalkugn. Periodiska mätningar genomförs avseende rökgasernas innehåll av bl a metaller, dioxiner och furaner.

Processvatten används för tillverkning av släckt kalk samt kylvatten relaterat till rökgasreningen. Vattnet tas från tre brunnar på fastigheten samt köps in från det kommunala nätet. Kylvattnet tas från egen borrad brunn. För produktion av släckt kalk används kommunalt vatten pga höga renhetskrav.

Under processen uppstår restprodukter i form av bränd och icke-bränd kalk samt filterdamm. Restkalken och dammet transporteras med lastbil till Boda kalkverk ca 20 kilometer norr om Rättviks kalkverk, där det tillförs Osmundsbergsbrottet.

Verksamheten är av sådant slag att det inte förekommer någon större användning av kemikalier. De som förbrukas i störst mängd är tjock eldningsolja av typen EO-5, hydraulolja och smörjfett samt diesel till arbetsmaskiner.

Enklare service, tvätt och tankning av egna arbetsmaskiner och fordon som används i verksamheten sker på fastigheten.

Produktionen drivs dygnet runt, med avbrott för reparationer och semestrar.

Planerad verksamhet

Inga större produktionsförändringar kommer att ske, då verket inför föregående tillståndsansökan gjorde flertalet produktionsoptimeringar för tillverkningen av bränd och släckt kalk.

Förfrågningar har förekommit från externa intressenter om eventuellt köp av kolpulver. Koncernens andra kalkverk kan beroende av omvärldsfaktorer komma att konverteras till kolbränsle. Befintlig mal- och torkningskapacitet i Rättvik kan därför eventuellt behöva utnyttjas i framtiden för SMA-koncernens, men även externa behov.

Miljökonsekvensbeskrivning

Utsläpp av vatten

Kylvatten som används i processen avgår som vattenånga eller omhändertas som vått slam. Till kalkhydratiseringsanläggningen åtgår vatten som avgår som vattenånga då bränd kalk omvandlas till släckt kalk. Inget avloppsvatten uppstår från någon av processerna.

Spillvatten från verkstad och tvätthall för fordon passerar sedimentationsbrunn och oljeavskiljare med larm före infiltration. Oljeavskiljarnas funktion kontrolleras och säkerställs genom att de ingår i underhållsrutinerna för kalkverket.

Bevattning vid lagring av kol förekommer under sommaren för att undvika damning. Dagvatten från asfalterade ytor avleds till dagvattenbrunnar som är kopplade till infiltrationsbäddar på området.

Vattenprov tas enligt kontrollprogram regelbundet från vatten i kalkverkets brunn. Någon påverkan av verksamheten vid kalkverket kan inte utläsas av resultaten från dessa mätningar.

Buller

Buller alstras från flera källor inom verksamhetens områden. Intern trafik med arbetsfordon samt in- och utgående godstransporter utgör de mest ljudalstrande aktiviteterna. Viss bulleremission erhålls från fläktar, men bullernivåerna från dessa är låga och uppfattas inte som störande.

Lukt

Verksamheten är av sådan karaktär att lukt sällan uppkommer. Lukt som eventuellt skulle kunna verka obehaglig för närboende och andra inom området vistandes personer är från förbränningen.

Utsläpp till luft

De utsläpp till luft som verksamheten ger upphov till under produktion är

- Koloxider, kväveoxiden och kolväten vid förbränning i ugnarna.
- Kalkdamm vid krossning och hantering av kalk och kalksten.
- Svaveldioxid vid förbränning av kol och olja samt då kalksten bränns.

- Saltsyra då kalksten bränns.
- Metaller från kalksten och bränsle. Tungmetaller frigörs då råvaran bränns.
- Dioxin vid förbränning.

Tabell 1 och 2

Årliga utsläpp vid maximal produktion och vid utsläpp på nivån för yrkade villkor enligt ansökan samt beräknade utsläpp vid aktuell produktion 2015.

	Specifikt flöde Nm ³ /h/ton			Prod. ton/år	HCl ton/år	NOx ton/år	SO ₂ ton/år	TOC ton/år	CO ton/år	Stoft ton/år
	kalk	Nm ³ /h tg	Nm ³ /h vg							
Rökgaser, drifttid 8760 timmar/år										
Linje 2	5650	110000	110000	46667	20	211	105	66 NA		10
Linje 3 och 4	5650	56500	62150	93333	40	422	211	132 NA		5
Luft/vattenånga		Drifttid h	Flöde Nm ³ /h							
Kalksortering		8760	60000							5
Hydratverk filter, horisontell ut från vägg		6667	2800	30000						0,2
Scrubber hydratverk		6667	2800							0,93
Kolkvam		5400	15000							0,81
Kolkvam ventilation		5400	10000							0,54
Summa vid ansökt produktion				170000	59	633	316	198 NA		23
Uppmätta och beräknade Utsläpp 2015				80127	6	153	97	36	361	7
Tröskelvärde					10	10	150	5	500	50

NA = Företaget har inte yrkat på villkor för CO, beräkning av utsläpp vid maximal produktion och villkorsgiven halt kan därför inte göras.
Röd text = rapporterat i emissionsdeklaration

	Dioxiner och furaner g/år	Kadmium och tallium Cd+ TI kg/år	Kvicksilver Hg kg/år	Övriga metaller Sb, As, Pb, Cr, Co, Cu, Mn, Ni, V kg/år
Uppmätta och beräknade Utsläpp 2015	0,006	0,12	0,11	61,45
Tröskelvärde	0,001	0,1	0,1 NA	

NA = ej tillämpligt för gruppen metaller. Enskilda metaller som dominerat,
Röd text = rapporterat i emissionsdeklaration

Tabell 3

Dygnsmedelvärden från semikontinuerlig mätning av CO, TOC och HCl i rökgaserna under perioden mars 2015 till och med september 2016.

CO - mg/Nm3 vid 11 % O2		Percentil		
	Medel	50%	83%	90%
Unje 2*	974	811	1262	1570
Unje 3*	1118	1024	1370	1483
Unje 2	702	630	936	1299
Unje 3	892	894	1172	1416

TOC - mg/Nm3 vid 11 % O2		Percentil		
	Medel	50%	83%	90%
Unje 2*	92	73	134	168
Unje 3*	107	88	163	194
Unje 2	68	49	91	144
Unje 3	80	61	115	170

HCl - mg/Nm3 vid 11 % O2		Percentil		
	Medel	50%	83%	90%
Unje 2*	20	15	30	45
Unje 3*	28	22	41	54
Unje 2	14	10	18	33
Unje 3	22	17	27	45

*) 20 % av de lägsta värden undantagna = produktion av bränd dolomit ger lägsta utsläpp. Produkten har producerats under ca. 20 % av produktionstid.

Utsläpp av CO, TOC och HCl från kalkugnarna är beroende av sammansättningen av lokalt tillgänglig stenråvara. Utsläpp av HCl är även beroende av val av bränslen. Variationerna är betydande över tid.

Övriga utsläpp till luft är emissioner från interna transporter och lastbilstransporter till och från verksamheten.

Luftutsläppen kommer inte att öka vid planerad verksamhet då ingen ökad produktion föreslås. Det planeras inte heller för några nya utsläppspunkter.

Spridningsberäkningar är utförda med förutsättningen att kalkverket producerar på yrkad maximal produktionsnivå och med utsläpp motsvarande yrkade villkor. Resultat av beräkningarna visar att miljö kvalitetsnormer för NO_x, PM10 och SO₂ innehålls i ogynnsammaste beräkningspunkt.

Påverkan på vatten

Verksamhetens troligaste recipient, med avseende på det topografiska läget, är Siljan i vilken Enån mynnar. Siljan ligger ca 4 km från nuvarande och planerad verksamhet och Enån som närmast ca 1 km.

Enligt SGU:s brunnsarkiv finns ett fåtal enskilda brunnar intill verksamheten, det anses dock inte som troligt att de skulle påverkas negativt av nuvarande eller planerad verksamhet.

Transporter

Transport av råvara, färdig produkt, avfall och restprodukter sker med lastbil. I övrigt sker persontransporter med bil och interna transporter med arbetsmaskin. Det totala antalet transporter var 113 under 2014, med sökt tillstånd beräknas antalet transporter till 257. I jämförelse med nuvarande tillstånd kommer transportbehovet att öka, då man vid sökt tillstånd tar hänsyn till det planerade transportbehovet beträffande transporter med kolpulver till interna och externa kunder.

Bränsle

För uppvärmning av ugnarna används stenkol och tjock eldningsolja med 0,4-0,5% svavelhalt.

Kol är det bränsle som med marginal är kostnadsmässigt överlägset övriga tänkbara bränslen. Olja har blivit väsentligt billigare på senare tid, men kan ännu inte konkurrera med kol och används endast som uppstartsbränsle.

Biobränslen som t ex träpellets är väsentligt dyrare avseende rörlig kostnad och innehåller även mer kväve, vilket ger högre utsläpp av NO_x jämfört med kol och olja. Biobränslen har något lägre halt av svavel än kol, men svavelutsläpp i form av SO₂ är även till stor del beroende av stenråvarans sammansättning och flambild. Därtill är biobränsle som träpellets och träpulver än mer brand- och explosionsfarligt än kolpulver. Betydande och mycket kostsam ombyggnation av befintliga bränslesystem som lager, malning, distribution, brännare etc. krävs för konvertering till sådant bränsle.

Energiförbrukning

Elförbrukningen består av el för drift av rökgasrening samt dammsug, uppvärmning av lokaler och el till verkstadsdrift. Beräknad årsförbrukning av el är ca 9 GWh.

Tack vare de produktionsoptimeringar bolaget genomfört har el- och oljeförbrukningen minskat per producerat ton och energiförbrukningen ligger på en förhållandevis låg nivå inom BAT-intervallet för långa roterugnar (LRK).

Belysningen i lokalerna är rörelseaktiverad. Värme från roterugnarna används för att torka kol vid malning och att värma upp kollager i källaren.

Värmen i de rökgaser som inte förbrukas för torkning av stenråvara och kol är en tänkbar potential för fjärrvärmeproduktion av ca 16-20 000 MWh/år. Bolaget har tidigare försökt nyttiggöra denna energi men på grund av bristande funktion hos värmeväxlaren stoppades verksamheten. Idéer för fungerande värmeväxlare för fjärrvärmeproduktion har övergripande värderats, men fungerande lösning har ännu inte identifierats. SMA avser återuppta arbetet med värmeåtervinning/effektivisering när rökgasreningsanläggningarnas funktion med rimlig säkerhet överensstämmer med fastlagda begränsningsvärden.

SMA har även tidigare värderat möjligheterna att sänka ugnarnas energiförbrukning genom installation av stenförvärmare och konvertera ugnarna till typ "Preheater Rotary Kiln" PRK enligt CLM Bref. Resultatet av studien visade otillräcklig lönsamhet för sådan investering i anläggningen.

Biprodukter

Under kalktillverkningen uppkommer biprodukter i form av råmaterial som siktas bort innan förbränning, kasserad bränd kalk och dolomit, griess (bränd kalk som ej går att släcka) samt stoft som fångats upp av textiltfiltret vid rökgasreningen. Till biprodukterna hör också stoft från filter som förhindrar damning vid stenhantering och utlastning.

Biprodukterna säljs och används för olika ändamål som t ex markstabilisering vid väg och järnvägsbyggen, minimering av fosforläckage till Östersjön från jordbruksmark, neutralisering av vatten och täckning av deponier etc. Det har hittills inte varit möjligt att uppnå balans mellan fallande mängder av restprodukter och efterfrågan, produkterna förs därför i varierande omfattning till Osmundsbergsbrottet. År 2014 uppgick mängderna restprodukter till ca 8 200 ton filterstoft, ca 3 800 ton bränd produkt, 700 ton griess samt 3 700 ton stenråvara.

Avfall

Avfall som uppkommer i verksamheten utgörs av wellpapp, papper, träemballage, övrigt brännbart material, deponi och farligt avfall.

Det farliga avfall som verksamheten ger upphov till är bl a spilloljor, oljefilter, oljeförorenade trasor och absorbenter, aerosoler, lysrör, batterier samt elavfall.

Kemikalieförvaring

Oljor, drivmedel och övriga kemikalier förvaras invallade enligt gällande regler. Cisternerna är påkörningsskyddade och vid platsen för påfyllning är ytan hårdgjord och absorptionsmedel finns nära till hands.

Lokalisering och omgivningsförhållanden

Fastigheten där verksamheten är lokaliserad angränsar till skogsmark i alla väderstreck. Närmsta bebyggelse ligger ca en kilometer öst om verksamhetsområdet, ca en kilometer sydväst om verksamhetsområdet ligger ett område med mindre industri- och affärsverksamhet.

Enligt SGU:s karttjänst "berggrund" samt "jordarter" utgörs berggrunden i området av kalksten, lerskiffer och sandsten från olika tidsperioder och jordarten utgörs av isälvsediment.

Närmsta större ytvattenförekomst är Siljan som ligger ca fyra kilometer väster om verksamhetsområdet. Enån och Österängsån ligger väster respektive öster om verksamhetsområdet.

Verksamheten ligger på ett stort grundvattenmagasin av sand- och grusförekomst som förser Rättviks tätort med dricksvatten. Rättviks vattentäkt ligger strax sydväst om verksamhetsområdet.

SMA Mineral har utfört en markundersökning inom verksamhetsområdet med tyngdpunkt på områdena där förhöjd risk för förorening förelåg. Provtagning skedde vid den avslutade deponin, upplaget för jordbrukskalk, oljecisternerna och vid stenkolsupplaget. Markundersökningen visade inga tecken på förorenade områden inom verksamhetsområdet.

En statusrapport beträffande mark i området har upprättats. Statusrapportens sammanfattande omdöme är att verksamheten inte är av någon större risk varken ur historiskt eller nutida perspektiv.

Lokaliseringen styrs av teknisk möjlighet och lämplighet med tanke på resursutnyttjande av befintliga verksamheter och byggnader. Bolaget bedömer att flytt av verksamheten till en annan plats är ekonomiskt och miljömässigt omotiverat.

Riksintressen och skyddade områden

Verksamhetsområdet ligger inom riksintresse för friluftsliv och rörligt friluftsliv som båda härrör till Siljansområdet. Verksamhetsområdet gränsar till riksintresse för naturvård som härrör till Gärdsjöfältet- Ockrandalgången- Enån.

Det bedöms inte som att planerad verksamhet kommer att påverka riksintressena negativt, då verksamheten redan pågår på fastigheten och har pågått under en längre tid.

Det har nyligen beslutats om en naturreservatsbildning intill verksamhetsområdet för Rättviks kalkverk. Det blivande naturreservatet har uppmärksamrats då området är en ravinbildning med såväl naturvärden som friluftsvärden. Reservatet sammanfaller med riksintresse för naturvård som härrör till Gärdsjöfältet-Ockrandalgången-Enån.

I övrigt finns inga skyddade områden såsom naturreservat, djur- och växtskyddsområden eller kulturresevat som kan påverkas av verksamheten. Det finns enligt Skogsstyrelsen kartverktyg "Skogens pärlor" nyckelbiotoper norr, öster och väster om verksamhetsområdet samt områden med naturvärde norr och sydost om verksamhetsområdet. Planerad verksamhet anses inte påverka de utvalda områdena negativt, då verksamhet pågått under flertalet år.

Enligt Riksantikvarieämbetets "Fornsök" finns inga fornlämningar i närheten av verksamheten.

Enligt Artportalen kan eventuella rödlistade arter påträffas i närheten av verksamhetsområdet. Inga planer finns att utöka verksamheten där de skyddsvärda svamparna och lokaler av mosippa påträffats.

Hänsynsreglerna

Bolaget har i tillståndsansökan redogjort för miljöbalkens hänsynsregler och hur dessa beaktas.

BAT-slutsatser gällande kalkindustrin

Bolaget har i tillståndsansökan redogjort för hur BAT-slutsatserna beaktas. Bland annat framgår att:

- Verksamheten är certifierad enligt ISO 9001 och 14001,
- Slutsatserna avseende energiförbrukning uppfylls,

- Maskiner monteras och drivs med syfte att minimera vibrationer och ljud så långt det är möjligt. Speciellt beaktas sådana aspekter vid nya installationer,
- Processerna styrs och övervakas kontinuerligt avseende syreöverskott i rökgaserna och bränsleflöden. Därigenom säkerställs god förbränning av bränsle och hög och stabil produktkvalitet samt så långt möjligt stabila förhållanden avseende rökgasernas sammansättning,
- Dammskapande verksamheter är inkapslade. Råvaru- och produktsilon är slutna, ställda under undertryck och försedda med filter,
- Med syfte att begränsa utsläpp av gasformiga föroreningar gäller att alla bränslen och råvaror som tillförs kalkugnarna är kontrollerade avseende sammansättning. Bränslen har specificerad sammansättning och värmevärde. Råvaror specificeras avseende sammansättning och att berget kontrolleras med kemiska analyser inför brytning.

Yttranden

Länsstyrelsen, tillsynsfunktionen

- Länsstyrelsen ställer sig frågande kring de beräknade utsläppsmängderna (av de ämnen som framgår av utredningsvillkor 4) som bolaget redovisat. Dessa står inte i relation till produktionsmängden och anses därför vara orimliga. Länsstyrelsen anser att det beräknade utsläppen per ämne borde multipliceras med två för att hamna i relation till de uppmätta och beräknade utsläppsmängderna under 2015.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Bolaget beskriver hur utsläppsmängderna beräknats och anför att det inte delar länsstyrelsens uppfattning att beräknade utsläppsnivåer är orimliga.

- Länsstyrelsen anser att en parameter för koloxid skall finnas med i tillståndet eftersom det finns BAT-slutsatser kring detta. Utifrån tidigare uppmätta värden under 2015 föreslår därför tillsynsmyndigheten ett villkor på 1500 mg/Nm³.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Förslaget innebär att vid en väsentligt ökad andel producerad bränd kalk (i förhållande till bränd dolomit) uppfyller inte linje två villkoret (90:e percentilen med 20 % bränd dolomit är 1570 mg/Nm³).

Applicerbara tekniker att minska emissionerna av koloxid som härrör från kolväten i stenen saknas. Vidare är tiden med erfarenhet av semikontinuerlig mätning av rökgasernas sammansättning kort. Enda möjligheten för bolaget att med säkerhet uppfylla föreslaget villkor är således att alltid ha en viss andel bränd dolomit i produktionsmixen på en produktionslinje.

Koloxid är giftigt, men ämnet oxideras tämligen omgående i atmosfären till koldioxid som inte har giftverkan och utgör därför ingen speciell miljörisk förutom som växthusgas. Villkorsförslaget från länsstyrelsen saknar stöd i CLM Bref (BAT-referensdokument för produktion av kalk, cement och magnesiumoxid) och BAT-slutsatser. Vidare är förslaget satt utan säkerhetsmarginal.

För fallet att ett begränsningsvärde trots skäl ovan ändå bedöms nödvändigt att införa, anser bolaget att en betydande marginal behövs jämfört det statistiska underlaget för att inte rådande osäkerhet om råvarans beskaffenhet ska hindra att villkoret efterlevs, t ex en halt av 1700 mg/Nm³ vid 11 % O₂.

- Gällande dispens avseende begränsningsvärde för stoft från hydratverkets skrubber anser tillsynsmyndigheten att dispens kan ges, med motivering att bolaget redovisat ekonomiska svårigheter för ombyggnation samt att miljö kvalitetsnormerna för luft i omgivningen hålls enligt spridningsberäkningar. Däremot tycker tillsynsmyndigheten att frågan ska vara ett utredningsvillkor där alternativa metoder eller tekniska lösningar ska beaktas och utredas ytterligare och redovisas till tillsynsmyndighet.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Bolaget finner att länsstyrelsens förslag är godtagbart och föreslår att redovisning av tekniska och ekonomiska konsekvenser av möjliga alternativ för att nå stoftutsläpp på BAT-nivå (BAT 1.3.6.2) ska lämnas till miljöprövningsdelegationen senast den 31 december 2018.

- I tillståndsansökan skriver bolaget under punkt 3 att anläggningens huvudbränsle utgörs av stenkolk och under uppstart av kalkugnar används även tjockolja eller produktifierad spillolja. Ett villkor på svavelinnehåll bör sättas, rimligen behålla tillåten halt i nuvarande tillstånd daterat den 12 maj 2011. Definitionen av uppstart bör beaktas, så att bolaget inte tänker använda olja en längre tid.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Bolaget redogör för olika faktorer som medför ett varierat behov av olja. Bolaget anför vidare att förbränning av olja ger lägre utsläpp av koldioxid (växthusgas) än kol vid samma produktionstakt av bränd kalk eller dolomit. Förbränning av olja ger heller inte ökade utsläpp av övriga utsläppsparametrar jämfört med kol, snarare gäller motsatsen. En reglering av andelen olja medför onödig begränsning av bolagets möjligheter att styra produktion och ekonomi utan att ge positiv miljönytta. Bolaget föreslår därför fortsatt att förbrukad mängd olja fritt får avgöras av bolaget från tid till annan.

Utöver begränsningsvärdet i avgaserna är det inte nödvändigt att införa en begränsning av svavelinnehåll i bränslet. Sådan begränsning skulle utgöra en orimlig begränsning av företagets möjligheter att styra produktion avseende produktkvalitet, ekonomi och därtill utan att ge någon positiv miljönytta. Bolaget vidhåller därför att reglering av utsläppen av svavel ska göras endast avseende rökgaser i skorsten, alternativt att svavelhalten i oljebränslen begränsas till max. 1 %.

- Statusrapporten är inlämnad sedan tidigare till tillsynsmyndigheten och ärendet är avslutat. Men en mer utförligare riskbedömning av hela anläggningens risker utifrån miljön bör göras.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Bolaget hänvisar till den miljökonsekvensbeskrivning som gavs in i samband med ansökan samt till statusrapportens bilaga 4 (Riskanalys) och kan, i avsaknad av närmare precisering från länsstyrelsens sida, inte se i vilket avseende en komplettering är behövlig.

- Bolaget yrkar att 75% av alla dygnsmedelvärden ska under kalenderhalvåret uppfylla begränsningsvärdet för normal drift. Men tillsynsmyndigheten föreslår att bolaget ska uppfylla 90% av dygnsmedelvärden under kalenderhalvåret med halter baserat på tidigare uppmätta halter under 2015:
 - TOC emissioner: 200 mg/Nm³
 - HCl emissioner: 50 mg/Nm³
 - SO₂ emissioner: 400 mg/Nm³ (enligt BAT)
 - NOx emissioner: 800 mg/Nm³ (enligt BAT)

Sökandens huvudsakliga bemötande

Applicerbar teknik för rening av TOC saknas i CLM Bref (BAT-referensdokument för produktion av kalk, cement och magnesiumoxid) och BAT-slutsatser. Länsstyrelsens villkorsförslag förutsätter därför att en viss andel av produktionen utgörs av bränd dolomit för att med säkerhet uppfylla kravet i fabriken och på de olika produktionslinjerna. Detta bedöms vara en orimlig begränsning av företagets förutsättningar att producera brända karbonatprodukter. Något skäl till att Rättviks kalkverk föreslås få striktare begränsningsvärde än t ex Boda-anläggningen, som använder samma stenråvara, förefaller inte finnas.

HCl är en sur förorening som kan reduceras genom torr injicering av släckt kalk i rökgaserna. Effektivitet av insatt material är dock begränsad varför avfallsmängd ökar i det fall lägre halt ska innehållas under längre tid. Länsstyrelsen har föreslagit en villkorsnivå som inte alltid kan uppfyllas utan att släckt kalk används som absorptionsmedel. Företaget har föreslagit en nivå som ligger på 50 % av vad som anges som högsta värde för normal nivå i CLM Bref sid. 239 (BAT-slutsats saknas) för bränd dolomit. Länsstyrelsens förslag ligger således på 33 % av uppgiften i Bref avseende bränd dolomit. Bolaget bedömer ändå att länsstyrelsens förslag på nivå, 50 mg/Nm³ vid 11 % O₂, kan innehållas förutsatt att bolagets reviderade förslag avseende villkorsuppfyllande godtas (83 % av dygnsmedelvärden).

Tabellen nedan visar utsläppsvärden mars 2015 till och med september 2016

CO - mg/Nm ³ vid 11 % O ₂		Percentil		
	Medel	50%	83%	90%
Linje 2*	974	811	1262	1570
Linje 3*	1118	1024	1370	1483
Linje 2	702	630	936	1299
Linje 3	892	894	1172	1416

TOC - mg/Nm ³ vid 11 % O ₂		Percentil		
	Medel	50%	83%	90%
Linje 2*	92	73	134	168
Linje 3*	107	88	163	194
Linje 2	68	49	91	144
Linje 3	80	61	115	170

HCl - mg/Nm ³ vi 11 % O ₂		Percentil		
	Medel	50%	83%	90%
Linje 2*	20	15	30	45
Linje 3*	28	22	41	54
Linje 2	14	10	18	33
Linje 3	22	17	27	45

*) 20 % av de lägsta värden undantagna = produktion av bränd dolomit ger lägsta utsläpp. Produkten har producerats under ca. 20 % av produktionstid.

Bolaget kan mot bakgrund av länsstyrelsens synpunkter och nu något längre tids erfarenhet, acceptera att motsvarande 10 månader av 12 månader, dvs att under 83 % av drifttiden, ska av bolaget tidigare yrkade begränsningsvärden innehållas, med följande tillägg.

- Avseende TOC, 250 mg/Nm³ bedöms möjligt att uppfylla även som dygnsmedelvärde (tidigare föreslaget som månadsmedelvärde).
- Beträffande HCl finns möjlighet att påverka utsläppen, varför mindre säkerhetsmarginal bedöms nödvändig, 50 mg/Nm³ kan därför innehållas som begränsningsvärde.

Miljö- och byggnadsnämnden

Nämnden har önskemål om att bolaget prioriterar arbetet med att minska användandet av fossila bränslen, till förmån för förnybara bränslen i produktionen.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Bolaget följer löpande utvecklingen avseende miljö, teknik och kostnader för olika bränslen inklusive de förnyelsebara. Detta på grund av att energi är en av de dominerande kostnadsposterna vid produktion av bränd kalk. Kalkverket deltar i handelssystemet för växthusgaser. Kalkverkets huvudsakliga kundkrets utgörs av stålindustrier som är konkurrensutsatta på en internationell marknad och av vilka flera har en pressad lönsamhet. Varken Rättviks kalkverk, eller dess kunder, kan bära de ökade kostnader som en omedelbar övergång till förnyelsebara bränslen skulle medföra.

Dala Vatten och Avfall AB

Dala Vatten och Avfall AB anser att bolagets bedömning av risker för förorening av grundvattnet från utsläpp av dag-, spill och processvatten är bristfälligt beskrivna.

Sökandens huvudsakliga bemötande

Bolaget nämner olika markundersökningar, riskbedömningar och kontroll av grundvatten och anför att det inte delar Dala Vatten och Avfall AB:s uppfattning.

Stab och serviceförvaltningen, Räddningsavdelningen

Räddningsavdelningen har inget att erinra i ärendet.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Miljöprövningsdelegationen anser att miljökonsekvensbeskrivningen efter gjorda kompletteringar uppfyller gällande krav och kan godkännas.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) en industriutsläppsverksamhet. I samband med en tillståndsansökan krävs därmed en statusrapport som beskriver nuläget i mark och grundvatten. En statusrapport

har inlämnats den 31 augusti 2016. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att statusrapporten är tillräckligt omfattande för att uppfylla kraven i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen.

Tillåtlighet

Miljöprövningsdelegationen finner att sökanden visat att verksamheten är förenlig med miljöbalkens mål om hållbar utveckling och även lever upp till kraven i de allmänna hänsynsreglerna. Verksamheten innebär vidare en markanvändning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Miljöprövningsdelegationen bedömer vidare att inga av riksdagen beslutade miljömål kommer att äventyras på grund av verksamheten samt att den, inte annat än på ett obetydligt sätt, kan bidra till att miljö kvalitetsnormer för luft eller vatten inte följs.

Verksamheten kan därför tillåtas med angivna villkor.

Dispenser

Hydratverket

En dispens upphör att gälla när det begränsningsvärde som dispensen avser har ersatts med en ny slutsats om bästa tillgängliga teknik.

Miljöprövningsdelegationen får i det enskilda fallet bestämma att en dispens ska gälla för en kortare tidsperiod om förutsättningarna för dispens endast finns under den tid som behövs för att anpassa anläggningen till slutsatser med utsläppsvärden.

Tillsynsmyndigheten anser att dispens kan ges men att frågan ska utredas ytterligare och redovisas till tillsynsmyndigheten. Miljöprövningsdelegationen delar tillsynsmyndighetens uppfattning i den delen att möjligheterna att uppfylla begränsningsvärdet ska utredas ytterligare och ger därför en tidsbegränsad dispens till den 31 juni 2019. Miljöprövningsdelegationen anser att det är en rimlig tid för bolaget att utreda och genomföra åtgärder för att innehålla begränsningsvärdet i BAT-slutsatserna.

Linje 2

I linje 2 används rökgaserna för torkning av stenråvara och det sker en utspädning av rökgaserna med ventilationsluft innan rening och mätning. Det går därför inte att med befintlig konstruktion av anläggningen mäta om

begränsningsvärdet gällande stoft för rökgaserna uppfylls.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att ombyggnation för att möjliggöra en separat mätning av rökgaserna medför en orimligt hög kostnad i förhållande till miljönyttan och att dispens därför är motiverad.

Begränsningsvärdet för rökgaser från ugnprocesser är 10 mg/Nm³ vid 11 volym% O₂, vilket motsvarar 2 mg/Nm³ vid aktuell halt O₂. Rökgaserna utgör 20 000 Nm³/h av det totala flödet på 115 000 Nm³/h, dvs 17,4%.

Miljöprövningsdelegationen anser att begränsningsvärdet minst ska motsvara de olika delflödenas ursprung och olika begränsningsvärden, dvs ca 17,4% av 2 mg/Nm³ + 82,6% av 10 mg/Nm³ = 8,6 mg/Nm³ räknat vid aktuell syrehalt. Utifrån de av bolaget redovisade utsläppshalterna bedöms en avrundning neråt till 8 mg/Nm³ vara ett begränsningsvärde som är möjligt för bolaget att innehålla.

Villkor

Villkor 2 och 3, utsläpp till luft

Utsläppsnivåerna i villkoren är desamma som i BAT-slutsatserna som gäller för kalkindustri och överensstämmer med bolagets yrkande. Till skillnad från BAT-slutsatserna som endast gäller normal drift gäller nu föreskrivna villkor för 83 % av dygnsmedelvärdena vid all drift. Miljöprövningsdelegationen anser att det är motiverat utifrån ett allmänt miljö- och hälsoperspektiv att hålla nere utsläppen till luft och väljer därför att även föreskriva ett årsmedelvärde för utsläpp av stoft, NO_x och SO₂ i villkor 2 och 3. Utifrån de data bolaget redovisat i ansökan bedömer delegationen att utsläppsnivån kan innehållas även som årsmedelvärde.

Villkor 5, stoft från dammande verksamheter

Villkoret överensstämmer med BAT-slutsatserna som gäller för kalkindustrin för textila filter i ickeugnsprocesser. Bolaget har yrkat på samma utsläppsnivå men räknat på våt gas. Mot bakgrund av att BAT-slutsatsen är beräknad utifrån torr gas anser miljöprövningsdelegationen att villkoret ska bestämmas på det sättet.

Villkor 6, bränsle

Bolaget redovisar att behovet av eldningsolja har varierat sedan 2010 mellan 800 och 8000 ton per år omräknat till ansökt produktionsvolym och med kol som huvudbränsle. Utsläppen av svavel beror dels på svavelinnehållet i kalkstenen och dels på andelen svavel i bränslet. Bolaget yrkar på att utesluta reglering av svavelhalt i oljan och göra det möjligt att elda fullt ut med olja av skäl som t ex

ekonomi eller resurseffektivitet. Den senare delen i yrkandet la bolaget till i samband med bolagets bemötande av yttranden när ansökan redan kungjorts och varit ute på remiss. Bolaget föreslår nu användning av produktifierad spillolja som innehåller upp till 1% svavel. Vid full produktionstakt förbrukar kalkverket motsvarande 2 600 ton olja per månad.

En begränsning i användning av råvaran för att minimera utsläpp av bl a svavel anser miljöprövningsdelegationen inte är rimligt att kräva då kalkstenen som används finns i närområdet och byte av råvara skulle innebära långa transporter. Bästa tillgängliga teknik avseende bränsleval för att minska utsläpp är enligt BAT-slutsatserna ett noggrant urval och kontroll av bränslen. Detta överensstämmer med 2 kap 4 § miljöbalken, den s k produktvalsprincipen, som innebär en skyldighet att undvika att använda produkter som kan vara skadliga för människor eller miljön om de kan ersättas mot andra som är mindre skadliga.

Tillsynsmyndigheten föreslår att behålla nuvarande villkor på max 0,5 % svavelhalt och att uppstartstiden med olja ska definieras för att minimera oljeanvändningen. Miljöprövningsdelegationen delar tillsynsmyndighetens bedömning gällande reglering av svavelhalten mot bakgrund av den stora bränsleförbrukningen och dess påverkan på utsläppen av bl a svavel. Däremot finns det inte anledning att definiera begreppet uppstartstid.

Bolaget vidhåller i sitt bemötande att utsläppen av svavel ska regleras endast avseende innehållet i rökgaserna. Miljöprövningsdelegationen delar inte bolagets uppfattning då regleringen av utsläppshalt gäller maximalt tillåtna utsläppsnivåer och bolaget ska sträva efter att minimera sina utsläpp. Dessutom gäller parallellt med detta tillståndsbeslut även att BAT-slutsatsen på < 50-400 mg/Nm³ SO_x inte får överskridas som dygnsmedelvärde vid normal drift. Utifrån de utsläppsdata som bolaget redovisat i miljökonsekvensbeskrivningen ställer sig miljöprövningsdelegationen frågande till att det finnas utrymme för ökade utsläpp jämfört med idag. Bolaget har inte visat att användning av produktifierad spillolja är ett miljömässigt godtagbart alternativ till nuvarande bränsleslag. Miljöprövningsdelegationen väljer därför att behålla tidigare reglering av svavelhalten i oljan och att begränsa användningen.

Villkor 9, damning och diffusa stoftutsläpp

Villkoret stämmer i huvudsak överens med det bolaget yrkat. Då verksamheten bedriver dammalstrande verksamheter ger miljöprövningsdelegationen

tillsynsmyndigheten rätt att vid behov föreskriva ytterligare villkor för att minska damning och diffusa stoftutsläpp.

Övrigt

Villkoren 4, 7, 8, och 10 överensstämmer huvudsakligen med dem som har yrkats av bolaget och kommenteras inte närmare.

De av bolaget yrkade villkoren gällande oljeavskiljare (föreslaget villkor 5) och hantering av kemiska produkter och farligt avfall (föreslaget villkor 7) tas inte med i beslutet då miljöprövningsdelegationen anser att dessa frågor regleras i miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll.

Verksamheten är energiintensiv och har tidigare haft villkor gällande energieffektivisering. Eftersom bolaget numera omfattas av lagen (2014:266) om energikartläggning i stora företag väljer miljöprövningsdelegationen att inte föreskriva villkor om detta.

Uppskjutna frågor

Villkor U1

Bolagets anger i sitt bemötande av tillsynsmyndighetens yttranden att perioden för semikontinuerlig mätning är kort mot bakgrund av att parametrarna HCl, CO och TOC delvis beror på långsiktiga variationer i stenråvarans sammansättning. Miljöprövningsdelegationen avvaktar därför med beslut om slutliga villkor för utsläpp till luft för dessa parametrar under en utredningsperiod. När utredningen redovisats kommer slutligt villkor meddelas i ett särskilt beslut.

Den BAT-relaterade utsläppsnivån för CO är $<500\text{mg/Nm}^3$. En fotnot till utsläppsnivån anger att utsläpp kan vara beroende av det råmaterial som används. Tillsynsmyndigheten anser att CO ska regleras i tillståndet och föreslår att maximalt 10 % av dygnsmedelvärdena får överstiga $1\,500\text{ mg/m}^3$. Bolaget redovisar halter för 83 % av dygnsmedelvärdena i drift på 936 respektive $1\,172\text{ mg/m}^3$ vid nuvarande fördelning av producerad dolomit och kalk. Bolaget har inte redovisat någon planerad förändring i produktionen avseende fördelningen mellan de olika produkterna. Miljöprövningsdelegationen delar tillsynsmyndighetens uppfattning att CO bör regleras i tillståndet. Mot bakgrund av redovisade utsläppshalter anser miljöprövningsdelegationen att $1\,500\text{ mg/m}^3$ som dygnsmedelvärde är ett rimligt riktvärde under prövotiden.

Även för TOC finns en BAT-relaterad utsläppsnivå, nämligen $<10 \text{ mg/Nm}^3$ och en fotnot som anger att utsläpp kan vara beroende av det råmaterial som används. Tillsynsmyndigheten föreslår att maximalt 10 % av dygnsmedelvärdena får överstiga 200 mg/m^3 . Bolaget redovisar halter för 83 % av dygnsmedelvärdena i drift på 91 respektive 115 vid nuvarande fördelning av produktionen dolomit och kalk. Bolaget har inte redovisat någon planerad förändring i produktionen avseende fördelningen mellan de olika produkterna. Mot bakgrund av redovisade utsläppshalter anser miljöprövningsdelegationen att 200 mg/m^3 som dygnsmedelvärde är ett rimligt riktvärde under provotiden.

För HCl finns ingen BAT-relaterad utsläppsnivå för det aktuella bränslet. Bolaget yrkar på 50 mg/Nm^3 med anledning av att nuvarande villkor på 30 mg/Nm^3 har varit svårt att uppfylla. Tillsynsmyndigheten föreslår att maximalt 10 % av dygnsmedelvärdena får överstiga 50 mg/m^3 . Bolaget redovisar halter för 83 % av dygnsmedelvärdena i drift på 18 mg/m^3 respektive 27 mg/m^3 vid nuvarande fördelning av produktionen dolomit och kalk. Bolaget har inte redovisat någon planerad förändring i produktionen avseende fördelningen mellan de olika produkterna. Mot bakgrund av redovisade utsläppshalter anser miljöprövningsdelegationen att 35 mg/m^3 som dygnsmedelvärde är ett rimligt riktvärde under provotiden.

Villkor U2

Villkoret har koppling till den tidsbegränsade dispensen för utsläpp av stoft från hydratverkets skrubber. Att den BAT-relaterade utsläppsnivån inte kan uppfyllas visar att bästa tillgängliga teknik inte tillämpas. I bolagets bemötande av yttranden tillmötesgår bolaget tillsynsmyndighetens förslag till utredningsvillkor. Miljöprövningsdelegationen delar tillsynsmyndighetens uppfattning och ger därför bolaget ytterligare tid för utredning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att framgent följa BAT-slutsatsen.

Villkor U3

Av ansökan framgår att utsläpp av spillvatten från verkstaden och uppsamlat dagvatten bl a från ytor för lagring av stenkol sker till mark via infiltrationsanläggning respektive stenkista. Vidare framgår att verksamheten är lokaliserad på ett stort grundvattenmagasin som förser Rättviks tätort med vatten. Bolaget har inte kunnat redovisa föroreningsinnehåll i det vatten som släpps ut eller vilken påverkan utsläppen har eller kan ha på mark och grundvatten. Miljöprövningsdelegationen delar Dala Vatten och Avfall AB:s

uppfattning att bolagets bedömning av risker för förorening av grundvattnet från utsläpp av dag-, spill och processvatten är bristfälligt beskrivna.

Miljöprövningsdelegationen anser att bolaget behöver ha kontroll på hur reningsanordningarna fungerar och hur verksamheten riskerar att påverka mark och vatten. Den provtagning som utförs i verksamhetens vattenbrunn och de markundersökningar som redovisas i statusrapporten anser miljöprövningsdelegationen inte utgöra ett tillräckligt underlag för bedömning av riskerna med dessa utsläpp.

Villkor U4

Miljöprövningsdelegationen noterar att detta varit föremål för utredningsvillkor tidigare, vilket inte redovisats tillräckligt. Bolaget har yrkat på utsläppsnivåer som gäller vid förbränning av avfall i BAT-slutsatserna för kalkindustri. BAT-slutsatserna saknar utsläppsnivåer för de bränslen som används i verksamheten. Bolaget har beräknat och redovisat mängder för yrkade nivåer vid fullt utnyttjande av tillståndet samt uppmätta och beräknade värden för 2015. Den stora skillnaden i redovisade mängder motsvarar inte skillnaden i produktionsvolym, vilket talar för att yrkade nivåer inte är relevanta och, enligt miljöprövningsdelegationens uppfattning, betydligt högre än vad som är rimligt. Miljöprövningsdelegationen anser att utsläppsnivåerna ska utredas ytterligare och avvaktar därför med beslut om slutliga villkor för utsläpp till luft för dessa parametrar under en utredningsperiod. När utredningen redovisats kommer slutligt villkor meddelas i ett särskilt beslut.

Verkställighet

Mot bakgrund av att verksamheten redan pågår i sökt omfattning på samma plats och nuvarande tillstånd går ut den 31 mars 2017 anser miljöprövningsdelegationen att det finns skäl att förordna att beslutet får tas i anspråk även innan det vunnit laga kraft.

Information

Andra bestämmelser

Observera att det kan finnas andra bestämmelser som reglerar verksamheten. Detta tillstånd befriar inte tillståndsinnehavaren från skyldigheten att följa vad som gäller enligt andra bestämmelser.

Tillsynsmyndighet

Tillsynsmyndighet enligt miljöbalken är för närvarande Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Ändring och överlåtelse

Ändring av verksamheten kan kräva nytt tillstånd eller anmälan enligt 1 kap 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251).

BAT-slutsatser

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen och BAT-slutsatser gällande produktion av cement, kalk och magnesiumoxid som offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning 9 april 2013. En verksamhetsutövare måste följa BAT-slutsatser med utsläppsvärden senast fyra år efter att slutsatser för den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten offentliggjorts. BAT-slutsatser med utsläppsvärden gäller under normala driftförhållanden. Det är tillsynsmyndigheten som genom tillsynen ska kontrollera att dessa slutsatser innehålls.

Egenkontroll

Verksamhetsutövaren är skyldig att bedriva egenkontroll enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. Förordningen ställer bland annat krav på genomförande och dokumentation avseende:

- Fördelning av det organisatoriska miljöansvaret
- Rutiner för driftkontroll och kontroll av utrustning
- Bedömning av miljö- och hälsorisker från verksamheten
- Förteckning av vid verksamheten använda kemiska produkter.

Miljörapport

Verksamhetsutövaren är enligt 26 kap 20 § miljöbalken skyldig att årligen lämna en miljörapport till tillsynsmyndigheten. Innehållet i en sådan rapport regleras i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2006:9) om miljörapport.

Avgift

Årlig avgift ska betalas enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Avgiften bestäms i ett särskilt beslut av länsstyrelsen. Om kommunen har tillsynsansvaret för anläggningen tar även kommunen ut en avgift för tillsynen.

Miljöbrott

Tillsynsmyndigheten är skyldig att anmäla till rättsväsendet om tillståndshavaren bryter mot tillståndet på ett sådant sätt att det finns misstanke om brott.

Hur man överklagar m m

Detta beslut kan överklagas, se bilaga 1.

Beslutet har fattats av ordförande Lars A Andersson och miljösekreterare Johan Hjerpe efter föredragning av miljöhandläggare Karin Almqvist.

Lars A Andersson

Johan Hjerpe

Bilagor:

Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.

Karta över verksamhetsområdet

Kopia till:

Aktförvararen

Miljö- och byggnadsnämnden i Rättviks kommun, miljo.bygg@rattvik.se

Dala Vatten och Avfall AB, info@dvaab.se

Stab- och serviceförvaltningen i Rättviks kommun, Räddningsavdelningen,
rattvik@rattvik.se

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se (Ska tillgängliggöra beslut
för IED-verksamheter, 1:28 IUF)

Länsstyrelsen Dalarna, tillsynsfunktionen

Webbredaktör, digital kopia

Miljöprövningsdelegationen

Information

Hur delges beslutet?

Miljöprövningsdelegationen har beslutat att detta ärende ska delges genom s k kungörelse (47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932)).

Detta innebär att information om att beslutet finns tillgängligt, inom tio dagar från beslutet publiceras i Post- och Inrikes Tidningar samt i följande ortstidningar: Dala-Demokraten och Dalarnas Tidning utom Mora Tidning

Själva beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen i Dalarnas län samt hos aktförvararen kommunkansliet i Rättvik.

Delgivning har skett när det gått två veckor från beslutet om kungörelsedelgivning (51 § delgivningslagen).

Hur överklagar man beslutet?

Efter att delgivning skett har den som vill klaga tre veckor på sig att göra det. Sista dag att överklaga detta beslut är därför den **3 maj 2017**. Överklagandet ska inom denna tid ha kommit in till miljöprövningsdelegationen. Skicka överklagandet till Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Dalarnas län, 791 84 Falun.

I överklagandet bör följande finnas med:

- Det överklagade beslutets diarienummer
- Hur beslutet ska ändras
- Skälen till varför beslutet är felaktigt
- Namn, postadress och telefonnummer till den som överklagar

Överklagandet ska vara undertecknat av den som överklagar. Om ombud anlitas kan istället ombudet underteckna. I så fall ska fullmakt för ombudet skickas med.

Överklagandet prövas av mark- och miljödomstolen och miljöprövningsdelegationen kommer att skicka överklagandet vidare dit.

Frågor?

Hör gärna av er med eventuella frågor!

Kontaktuppgifter finns i sidfoten på beslutets första sida.